

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 138 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 10 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου αρ. 7-9 γραφεία της, όπου και η έδρα της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής και «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ»), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, μέσω τηλεδιάσκεψης, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, Προεδρεύουσα Σύμβουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης),

Νικολέτα Κοτά (μέσω τηλεδιάσκεψης).

Η Πρόεδρος, Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγητής: Γεώργιος Ταρασίδης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Διπλωματούχων Μηχανικών ΕΑΔΗΣΥ.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν ο Εισηγητής (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης Μαρία Παναγοηλιοπούλου και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου Μαρία Ελένη Σιδέρη, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή του Πανεπιστημίου Κρήτης σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου να συναφθεί δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτιρίων της Πανεπιστημιούπολης Ρεθύμνου, προϋπολογιζόμενης δαπάνης 290.322,58€ χωρίς Φ.Π.Α. (360.000,00€ συμπεριλαμβανομένου 24%), για χρονικό διάστημα 12 μηνών (άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016).

I. Με το με αρ. πρωτ. 23235/24.10.2024 αίτημα (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 10400/25.10.2024) όπως συμπληρώθηκε με τα αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 11097/15.11.2024 11417/27.11.2024 και 11679/4.12.2024, έγγραφά του, το Πανεπιστήμιο Κρήτης αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της σύμβασης του θέματος, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε απρόβλεπτη κατάσταση.

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής:

1.1 Το Πανεπιστήμιο Κρήτης προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του Ιδρύματος που αφορούν στην καθαριότητα των κτηρίων του και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, συνολικού εμβαδού 44.363,42 τ.μ., διενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία, ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Το Πρυτανικό Συμβούλιο με την αρ. 335/18.10.2022 απόφασή του, ενέκρινε τους όρους της διαγωνιστικής διαδικασίας η οποία προκηρύχθηκε με την αρ. πρωτ. 25941/27.10.2022 (ΑΔΑΜ: 22PROCPROC011501353 2022-10-27) Διακήρυξη, για την «*Ανάθεση των εργασιών καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων του Πανεπιστημίου Κρήτης στην Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου καθώς και στην πόλη του Ρεθύμνου, για τρία (3) έτη*» και συγκεκριμένα για την περίοδο 01.04.2023 έως 31.03.2026, εκτιμώμενου προϋπολογισμού 805.174,15€, χωρίς ΦΠΑ.

Η αποσφράγιση των ηλεκτρονικών προσφορών πραγματοποιήθηκε στις 09.12.2022 και διαπιστώθηκε ότι κατατέθηκαν τρεις (3) προσφορές. Κατόπιν αξιολόγησης τους από την αρμόδια Επιτροπή, το Πρυτανικό Συμβούλιο με την αρ. 340/17.01.2023 απόφαση ενέκρινε τα σχετικά Πρακτικά, απέρριψε μία προσφορά και ανέδειξε προσωρινό ανάδοχο. Με την αρ. 342/06.02.2023 όμοια απόφαση, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών κατακύρωσης, κατακυρώθηκε ο διαγωνισμός στον αναδειχθέντα προσωρινό ανάδοχο. Στις 24.02.2023 ασκήθηκε προδικαστική προσφυγή από τον 2^ο μειοδότη, ο οποίος στρεφόταν κατά του αναδόχου. Η προσφυγή έγινε δεκτή με την αρ. 534/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ. Κατά της εν λόγω Απόφασης, ο αναδειχθείς ανάδοχος, άσκησε ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, την αρ. ΑΚ34/20.04.2023 Αίτηση Ακύρωσης. Η υπόθεση ορίστηκε να εκδικασθεί καταρχήν στις 25.05.2023, και κατόπιν οίκοθεν αναβολής στις 29.06.2023, οπότε και συζητήθηκε.

1.2 Η αναθέτουσα αρχή, αναμένοντας την έκδοση της δικαστικής απόφασης, αιτήθηκε την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσίας καθαρισμού των κτιρίων της

Πανεπιστημιούπολης Ρεθύμνου, ενδεικτικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης 293.620,17€ χωρίς ΦΠΑ, με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016. Η Αρχή με την αρ. Δ122/22.11.2023 Γνώμη της, έκανε δεκτό το αίτημα του Πανεπιστημίου, υπό την προϋπόθεση λύσης της σύμβασης που θα προκύψει από τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, αζημίως για την αναθέτουσα αρχή, μόλις πάψει η δικαστική εμπλοκή και υπογραφεί η αντίστοιχη σύμβαση καθαριότητας με τον ανάδοχο. Το Πανεπιστήμιο προχώρησε σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με τον 1ο και 2ο μειοδότη και υπογράφηκε η αριθ. 1/2024 (ΑΔΑ: Ψ61Χ469Β7Γ-1ΩΞ, ΑΔΑΜ: 24ΣΥΜΝ014111723 2024-01-09) σύμβαση παροχής υπηρεσιών, η οποία τροποποιήθηκε με τις με αριθμούς 7/2024 (ΑΔΑ: ΨΤΣΙ469Β7Γ-ΖΔΤ, ΑΔΑΜ: 24ΣΥΜΝ014382978 2024-03-07) και 13/2024 (ΑΔΑ: ΡΒΛΩ469Β7Γ-Ι2Π, ΑΔΑΜ: 24ΣΥΜΝ014772476 2024-05-17), όμοιες (ως προς το φυσικό αντικείμενο) συμβάσεις.

1.3 Με την αρ. 124/2023 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, η οποία κοινοποιήθηκε στην αναθέτουσα αρχή στις 28.12.2023, απορρίφθηκε η αίτηση ακύρωσης του αναδειχθέντος αναδόχου και η αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον 2^ο σε σειρά μειοδότη να προσκομίσει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ωστόσο, κατά τον έλεγχο των επικαιροποιημένων δικαιολογητικών κατακύρωσης προέκυψε ότι υπήρχαν ελλείψεις στα απαιτούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και ο διαγωνισμός κηρύχθηκε άγονος με την αριθ. 370/16.1.2024 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Ιδρύματος (6ΡΥΗ469Β7Γ-9ΛΣ). Με την οποία αποφασίστηκε, επίσης, η επαναπροκήρυξή του με νέους όρους.

1.4 Με την αριθ. 372/23.02.2024, (ΑΔΑ: 61ΒΗ469Β7Γ-ΠΕΨ, ΑΔΑΜ: 24REQ014326156 2024-02-27) απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου εγκρίθηκε η Διακήρυξη ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων με ανοιχτή διαδικασία για την περίοδο από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης έως τις 31.12.2026, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Με την ίδια απόφαση εγκρίθηκε και η σχετική δαπάνη 804.021,90€ χωρίς ΦΠΑ.

Η Προκήρυξη του Διαγωνισμού δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 18.03.2024 (Αριθμός δημοσίευσης της προκήρυξης: 161754-2024, Αριθμός τεύχους ΕΕ S: 55/2024ΕΕ), και στο ΚΗΜΔΗΣ με ΑΔΑΜ 24PROC014437421 2024-03-19. Η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών ορίστηκε στις 24.04.2024 και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης στις 29.04.2024.

Στον διαγωνισμό υποβλήθηκαν τέσσερις (4) προσφορές, ωστόσο κατόπιν έγκρισης των οικείων πρακτικών της Επιτροπής Διαγωνισμού, τρεις προσφορές απορρίφθηκαν και μία κρίθηκε ως αποδεκτή, όπου και της κατακυρώθηκε η σύμβαση με την αριθ. 385/24.7.2024 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου η οποία κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς στις 26.07.2024.

1.5 Κατά της παραπάνω απόφασης κατατέθηκαν ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ δύο προδικαστικές προσφυγές, επί των οποίων εκδόθηκαν οι αρ. 1464_1465/2024 αποφάσεις οι οποίες κοινοποιήθηκαν στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στις 16.10.2024. Επί των εν λόγω αποφάσεων κατατέθηκε η με αρ. ΑΚ171/29.10.2024 αίτηση ακύρωσης - αναστολής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, για την οποία ορίστηκε δικάσιμος στις 20.02.2025.

1.6 Ακολούθως, το Πανεπιστήμιο σε συμμόρφωση με τις αποφάσεις της Αρχής, με την με αριθμό 6/6.11.2024 απόφαση του, κήρυξε άγονη την διαγωνιστική διαδικασία. Κατά της εν λόγω απόφασης ασκήθηκαν: α) Προδικαστική προσφυγή με αριθμό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1718/22.11.2024 με παράλληλο αίτημα λήψης προσωρινών μέτρων και β) Αίτηση ακύρωσης – αναστολής για την οποία ορίστηκε δικάσιμος ομοίως στις 20.02.2025. Με την αριθ. Α934/03.12.2024 απόφαση του 7ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, απορρίφθηκε το αίτημα αναστολής – προσωρινών μέτρων.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

3. Το υπό εξέταση αίτημα του Πανεπιστημίου Κρήτης, το οποίο αποτελεί μη κεντρική αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 9 του ίδιου νόμου. Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για το αιτούμενο χρονικό διάστημα ανέρχεται στο ποσό των 290.322,58€ χωρίς Φ.Π.Α., ήτοι σε ποσό που υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. γ' του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, δυνάμει του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ίδιου νόμου, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ. σχετικά ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35).

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, σκέψη 33, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

4.1 Συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, ως νομική βάση θεμελίωσης του αιτήματός της, τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία εξαρτάται από τη συνδρομή των παρακάτω σωρευτικά απαιτούμενων προϋποθέσεων:

α) ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, β) ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο, εκ μέρους της, προγραμματισμό των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (βλ. μεταξύ άλλων Ελ.Συν. Απόφαση 1080/2022 σκ. 6). Ομοίως, οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των εγκρίσεων, των δημοσιεύσεων, ή της υποβολής προδικαστικών προσφυγών και αιτήσεων αναστολής και ακύρωσης από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά οπωσδήποτε απρόβλεπτη περίπτωση, συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη για απευθείας ανάθεση σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. IV 160/2013, 182/2014 και αποφάσεις της Αρχής 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159, 160/2016, Δ61/2019, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ16ΕΑΔΗΣΥ/2022). Πλην, όμως, στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ερευνητέο αν η οφειλόμενη στα ως άνω γεγονότα καθυστέρηση επηρέασε συνεκδοχικά, καθ' υπέρβαση της απαιτούμενης προβλεψιμότητας, την ομαλή εξέλιξη και έγκαιρη ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ad hoc Δ8ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ4ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ5ΕΑΔΗΣΥ/2022 και Δ20ΕΑΔΗΣΥ/2022 Γνώμες της Αρχής). Εξυπακούεται δε ότι μια επιμελής αναθέτουσα αρχή οφείλει να ξεκινήσει εγκαίρως τις διαδικασίες σύναψης που συνάδουν με το ενωσιακό και σε συμμόρφωση με αυτό, το εθνικό δίκαιο.

Τέλος, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι για την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΣΕ 1987/2021 κ.α).

4.2 Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, προκύπτουν τα εξής:

4.2.1 Η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία για την ανάδειξη αναδόχου παροχής υπηρεσιών καθαριότητας για τις ανάγκες των χώρων του Πανεπιστημίου Κρήτης, για τα έτη 2023-2026, αρχικά τον Οκτώβριο του 2022, ωστόσο, η εν λόγω διαδικασία κηρύχθηκε άγονη μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) μηνών, και συγκεκριμένα τον Ιανουάριο του 2024, κατόπιν διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.1 και 1.3). Ακολούθως, η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε άμεσα την επαναπροκήρυξη νέας διαγωνιστικής διαδικασίας, ωστόσο, και αυτή κηρύχθηκε άγονη, κατόπιν νέας διοικητικής εμπλοκής, η οποία έχει ήδη εξελιχθεί σε δικαστική και αναμένεται η συζήτηση δύο αιτήσεων ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Χανίων στις 20.02.2025 (βλ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ παρ. 1.4-1.6).

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω προκύπτει ότι προκλήθηκε σημαντική και ασυνήθης πρόσθετη καθυστέρηση κατά την ανάθεση της σύμβασης καθαριότητας, η οποία αντικειμενικά δεν ήταν δυνατό να προβλεφθεί από την αναθέτουσα αρχή, καθόσον προφανώς υπερβαίνει την απαιτούμενη

προβλεψιμότητα (Πρβλ. Δ122 ΕΑΔΗΣΥ 2023, Δ21ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ19ΕΑΔΗΣΥ/2023, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ27/2022, Δ33/2021 και Δ98/2020 Γνώμες της Αρχής) και τούτο διότι, ήδη δύο ανοικτές διαγωνιστικές διαδικασίες δεν έχουν ακόμη τελεσφορήσει.

Επισημαίνεται ότι, όταν η αναθέτουσα αρχή προσφεύγει επανειλημμένα στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την οδήγησαν να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ71ΕΑΔΗΣΥ/2024). Εν προκειμένω, δοθέντος ότι η αναθέτουσα αρχή δεν επικαλείται ως απρόβλεπτη περίπτωση τη διοικητική και δικαστική εμπλοκή ως ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της Δ122ΕΑΔΗΣΥ/2023 Γνώμης της Αρχής, αλλά γεγονότα νέα, που έλαβαν χώρα μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης και τα οποία επιτείνουν την υπέρμετρη, κατά τα ανωτέρω, καθυστέρηση και καθιστούν αβέβαιη την εξέλιξη της υπόθεσης, προκύπτει ότι πληρούται και η υπό εξέταση προϋπόθεση περί απρόβλεπτης περίπτωσης.

4.2.2 Αναφορικά με τη συνδρομή κατεπείγουσας ανάγκης, λεκτέα είναι τα εξής: Η τρέχουσα σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, λήγει στις 08.01.2025, με αποτέλεσμα να παρίσταται αδύνατη η εξασφάλιση της αδιάλειπτης συνέχισης των παρεχόμενων υπηρεσιών, κατόπιν της ανωτέρω ημερομηνίας. Ειδικότερα, ο κατεπείγων χαρακτήρας των οικείων υπηρεσιών θεμελιώνεται, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, στην αδιαμφισβήτητη ανάγκη καθαρισμού των κτηρίων του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο, η οποία γίνεται επιτακτική δεδομένου ότι το Πανεπιστήμιο διαθέτει εκτός των άλλων: ερευνητικά εργαστήρια, ζωοκομείο, αίθουσες διδασκαλίας, φοιτητικές κατοικίες, εστιατόρια, κυλικεία, Βιβλιοθήκη, όπου συναθροίζεται κοινό, φοιτητές, καθηγητές, μέλη του προσωπικού, επισκέπτες κλπ. Σε αντίθετη περίπτωση, η απουσία καθαρισμού θα έχει ως αποτέλεσμα την έκθεση σε άμεσο κίνδυνο της υγείας των φοιτητών (7.500 ενεργοί), και του προσωπικού του Ιδρύματος (391 άτομα), αφού οι χώροι θα παραμείνουν χωρίς τον επιβαλλόμενο, προέχοντος από λόγους σχετικούς με την υγεία των ανωτέρω, καθαρισμό. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη λήξη της τρέχουσας σύμβασης σε συνδυασμό με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει τις ανάγκες της με άλλον τρόπο και εντός των προθεσμιών που τάσσουν άλλες τακτικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, προκύπτει ότι ομοίως πληρούται και η εν λόγω προϋπόθεση.

4.2.3 Περαιτέρω, η καθυστέρηση του εν εξελίξει διαγωνισμού, συνεπεία της προαναφερόμενης διοικητικής και δικαστικής εμπλοκής, τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να καλύψει με άλλο τρόπο την ενεστώσα, άμεση και διαρκή ανάγκη παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, δεδομένης και της επικείμενης λήξης της σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις 08.01.2025 (βλ. και Δ 37/2022, Δ 52/2022, Δ73/2022, Δ122/2023, Δ128/2023, Δ71/2024 Γνώμες της Αρχής).

Τέλος, όσον αφορά το αιτούμενο χρονικό διάστημα των δώδεκα (12) μηνών κρίνεται, επί της παρούσης, ως υπερβαίνον το αναγκαίο μέτρο, και τούτο διότι ακόμη και εάν ήθελε υποθεθεί ότι ο διαγωνισμός ενδέχεται να αποβεί εκ νέου οριστικά άγονος, σε συνέχεια έκδοσης των οικείων δικαστικών αποφάσεων, η τελευταία αυτή εξέλιξη αυτή δεν είναι δυνατόν να διαγνωσθεί στο παρόν χρονικό σημείο. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο λήξης της τρέχουσας σύμβασης (08.01.2025) και την ορισθείσα ημερομηνία συζήτησης των αιτήσεων ακύρωσης ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου (20.02.2025), κρίνεται ότι χρονικό διάστημα των έξι (6) μηνών, αποτελεί το απολύτως αναγκαίο μέτρο για την κάλυψη των επιτακτικών και άμεσων αναγκών της αναθέτουσας αρχής. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή βεβαιώνει ότι στη σύμβαση που θα προκύψει από τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, θα περιλαμβάνεται όρος περί αυτοδίκαιης και χωρίς αποζημίωση του

αναδόχου οικονομικού φορέα, λύση αυτής, εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος από την ανοικτή διαδικασία σε νωρίτερο χρόνο. Σε κάθε περίπτωση, ο δηλωθείς στο αίτημα προϋπολογισμός θα πρέπει να μειωθεί αναλόγως.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή

Αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή του Πανεπιστημίου Κρήτης σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, προκειμένου να συναφθεί δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαρισμού των κτιρίων του στο Ρέθυμνο, **για χρονικό διάστημα 6 μηνών**, προϋπολογισμού αναλόγως προσαρμοζόμενου βάση του χορηγούμενου μειωμένου στο ήμισυ χρονικού διαστήματος, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων νομίμων προϋποθέσεων.

Η Συντάκτης

Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα